

Laagopgeleiden verrichten vaak lichamelijk zwaar werk

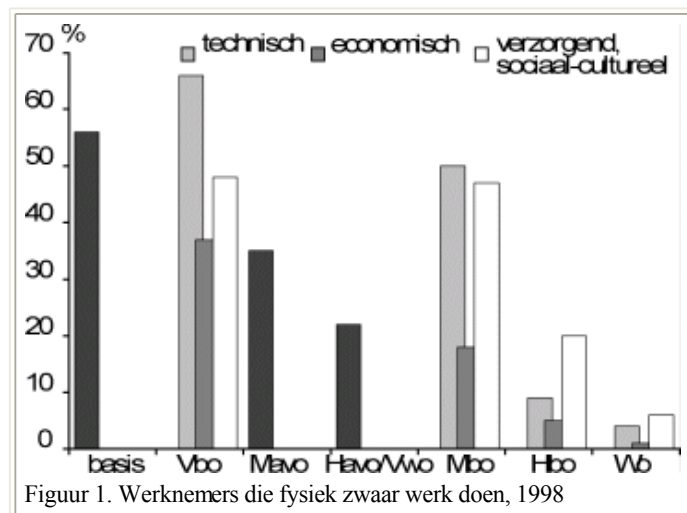
Auteur(s):
CBS

Verschenen in:
ESB, 84e jaargang, nr. 4221, pagina 699, 24 september 1999

Rubriek:
Statistiek

Trefwoord(en):
arbeidsmarkt

Ruim eenderde van de 5,9 miljoen werknemers in 1998 verrichtte lichamelijk zwaar werk. Het gaat om werk waarin veel kracht moet worden gezet, omdat men moet tillen, duwen, trekken of sjoeven. Ook het gebruik van trillende gereedschappen of apparaten vraagt om krachtsinspanning. Het zijn vooral laag opgeleide werknemers die werk verrichten dat lichamelijke inspanning vereist. Bijna zes van de tien werknemers met basisonderwijs of vbo als hoogst behaalde opleiding ondervinden fysieke belasting. Op de derde plaats komen de werknemers met mbo als onderwijsniveau. Bijna 40% van hen verricht lichamelijk zwaar werk. Academici worden tijdens hun werk nauwelijks fysiek belast ([figuur 1](#)).

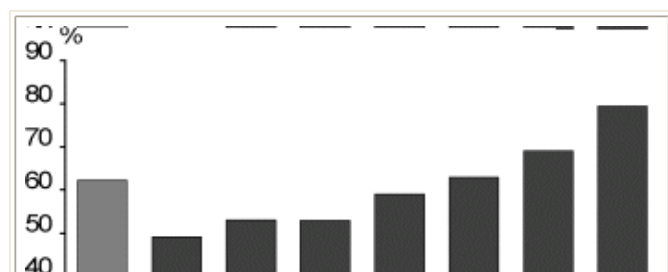

Hoger opgeleide vrouwen vaker fysiek belast dan hoger opgeleide mannen

Van de laag opgeleide werknemers zijn het vooral de mensen met een opleiding in de techniek die zware lasten moeten verplaatsen. Ruim zes van de tien werknemers met vbo-techniek doen werk dat lichamelijke inspanning vereist. Het zijn vooral mannen en zij werken met name in de bouw, waar veel getild en gesjouwd wordt. Van de werknemers met mbo verrichten zowel de technici als de mensen met een opleiding in de verzorging (veel vrouwen) vaak lichamelijk zwaar werk. In de zorg zijn ook veel vrouwelijke hbo'ers werkzaam. Zij hebben in veel mindere mate te maken met lichamelijk zwaar werk, maar wel meer dan hbo'ers met een andere studierichting.

Met name academici ervaren hoge tijdsdruk

Werk kan niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk zwaar zijn. Dat laatste kan voorkomen als werknemers moeten werken onder hoge tijdsdruk of in een hoog werktempo. In 1998 zei 62% van de werknemers dat zij wel eens onder hoge tijdsdruk werken. Het zijn vooral academici die deze vorm van geestelijke belasting ondervinden. Bijna acht van de tien werkenden met een universitaire bul zeggen onder hoge tijdsdruk te werken. Naarmate het onderwijsniveau lager is, neemt het werken onder tijdsdruk geleidelijk af. Van alle werknemers met basisonderwijs ervaart de helft wel eens een hoge tijdsdruk ([figuur 2](#)).

Figuur 2. Werknemers die onder druk werken, 1998